PROGR@M
WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
= KOMPETENCJE

AUDYT WEWNĘTRZNY

Ministerstwo Cyfryzacji

Ministerstwo Finansów

CYKL UMIEJĘTNOŚCI CYFROWE

Jak dbać o cyberhigienę w pracy?

Warszawa, 12 października 2023 r.

Podstawowe definicje cyberbezpieczeństwa

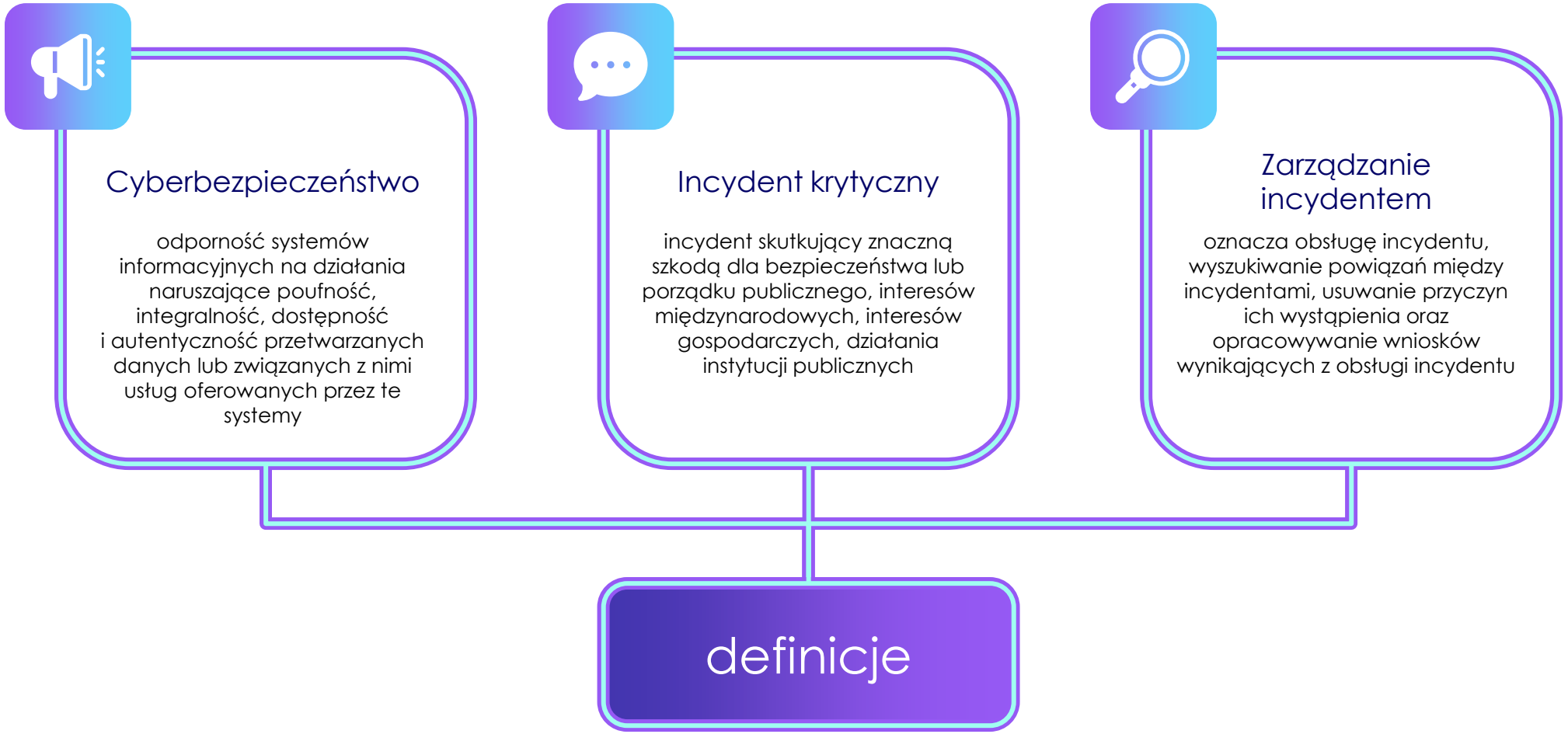

Atrybuty cyberbezpieczeństwa

Poufność

zapewnienie, że informacje są dostępne tylko dla osób uprawnionych do ich dostępu

Dostępność

zapewnienie upoważnionym użytkownikom dostępu do informacji i związanych z nimi zasobów

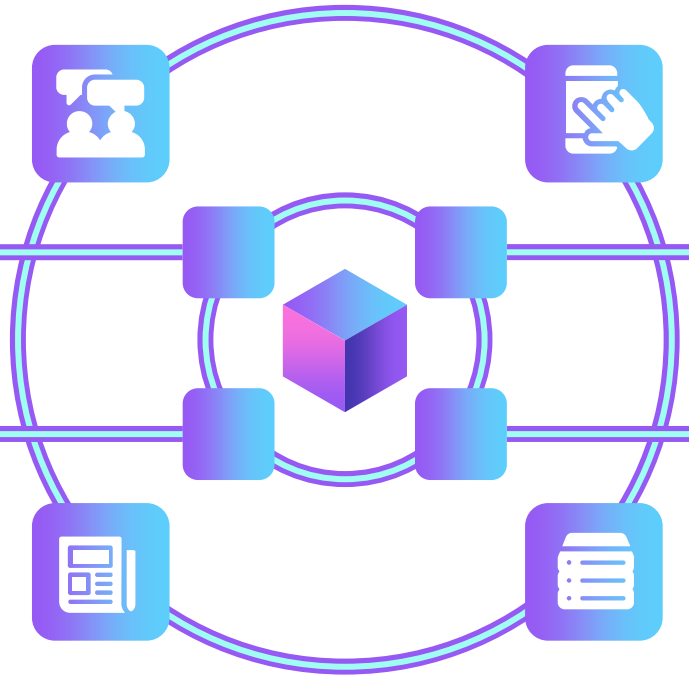

Autentyczność

gwarancja, że tożsamość podmiotu lub zasobu jest taka jak deklarowana

Integralność

zagwarantowanie dokładności i kompletności informacji oraz metod ich przetwarzania

Bezpieczeństwo informacji

podstawą zachowania cyberbezpieczeństwa jest

zarządzanie bezpieczeństwem informacji

obejmuje polityki, procedury, standardy i wytyczne dotyczące ochrony informacji oraz określa role i odpowiedzialności pracowników w zakresie bezpieczeństwa informacji

Regulacje

KRI
wymagania dla rejestrów publicznych, wymiana informacji w postaci elektronicznej oraz minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych
KSC
określa podział zadań i odpowiedzialności, które umożliwiają sprawne działania na rzecz wykrywania, zapobiegania i minimalizowania skutków ataków naruszających cyberbezpieczeństwo RP
RODO
reguluje przetwarzanie przez osoby fizyczne, przedsiębiorstwa lub organizacje danych osobowych dotyczących osób fizycznych w UE

Statystyki

Incydenty obsłużone przez CERT Polska - infrastruktura rynków finansowych

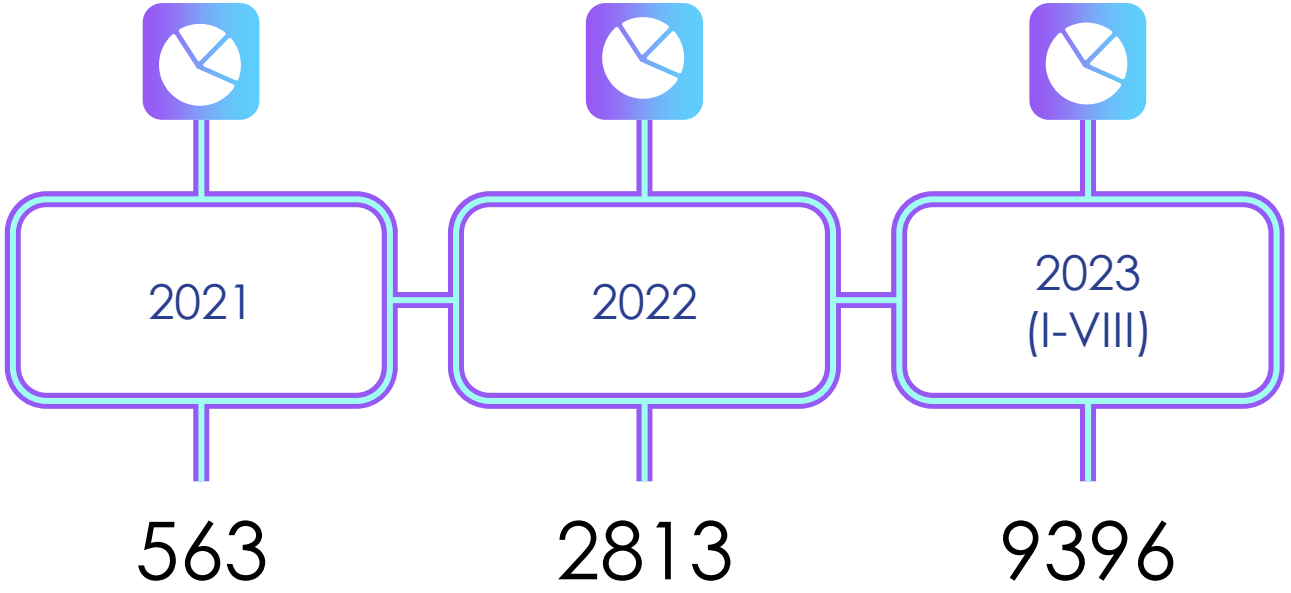

Statystyki

2021

Incydenty poważne

31

2022

Incydenty poważne

21

2023 (I-VIII)

Incydenty poważne

10

Projekt Artemis

Artemis jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przez NASK w celu ochrony infrastruktury krytycznej w Polsce. System ten umożliwia szybkie wykrywanie i reagowanie na zagrożenia cybernetyczne, co jest niezwykle istotne w obliczu rosnącej liczby ataków i coraz bardziej zaawansowanych technik stosowanych przez przestępców. Dzięki Artemis, NASK może wspierać organy rządowe, instytucje publiczne i prywatne przedsiębiorstwa w zapewnieniu bezpieczeństwa ich sieci komputerowych i danych. NASK zgłasza administratorom znalezione podatności

Projekt Artemis

W ramach projektu Artemis od początku stycznia do końca września 2023 r. łącznie przeskanowano:
- 521 domen banków;
- ok. 2,3 tys. subdomen banków.

Łącznie zgłoszono **ok. 1,9 tys. podatności** lub błędnych konfiguracji, w tym 111 wiążących się z wysokim, ok. 1,3 tys. średnim i 474 - niskim zagrożeniem. Przynajmniej jedną podatność/błędną konfigurację wykryto w 846 przeskanowanych domenach/subdomenach.

Wśród wykrytych problemów najwięcej było przypadków korzystania z nieaktualnego oprogramowania, np. z wtyczek do **WordPressa (758)** oraz błędnie skonfigurowanych mechanizmów weryfikacji nadawcy **poczty e-mail (564).**

Uwaga! Skanowanie jest automatyczne, dlatego też powyższe liczby mogą zawierać duplikaty lub odnosić się do sytuacji, w których w rzeczywistości podatność nie występuje, ponieważ np. wykryto niepoprawnie skonfigurowane SSL/TLS w domenie, która w praktyce nie jest używana.

CSIRT NASK rozpoczął skanowanie OUK, wśród których znajdują się duże banki. Wyniki tego skanowania w postaci zbiorczych statystyk poznamy w IV kwartale br

Źródła ataków

Cyberprzestępcy

Osoby lub grupy, które przeprowadzają ataki hakerskie w celu zdobycia dostępu do informacji lub usług

Osoby wew. organizacji

Pracownicy lub kontrahenci, którzy posiadają dostęp do systemów informatycznych organizacji, mogą próbować zdobyć nieuprawniony dostęp do poufnych informacji

Obce rządy

Państwa lub grupy wywiadowcze - te podmioty przeprowadzają ataki w celu pozyskania wrażliwych informacji związanych z bezpieczeństwem narodowym lub gospodarczym

Aktywiści

Osoby lub grupy, które wykorzystują cyberprzestrzeń do celów politycznych lub ideologicznych

Stopień CHARLIE–CRP

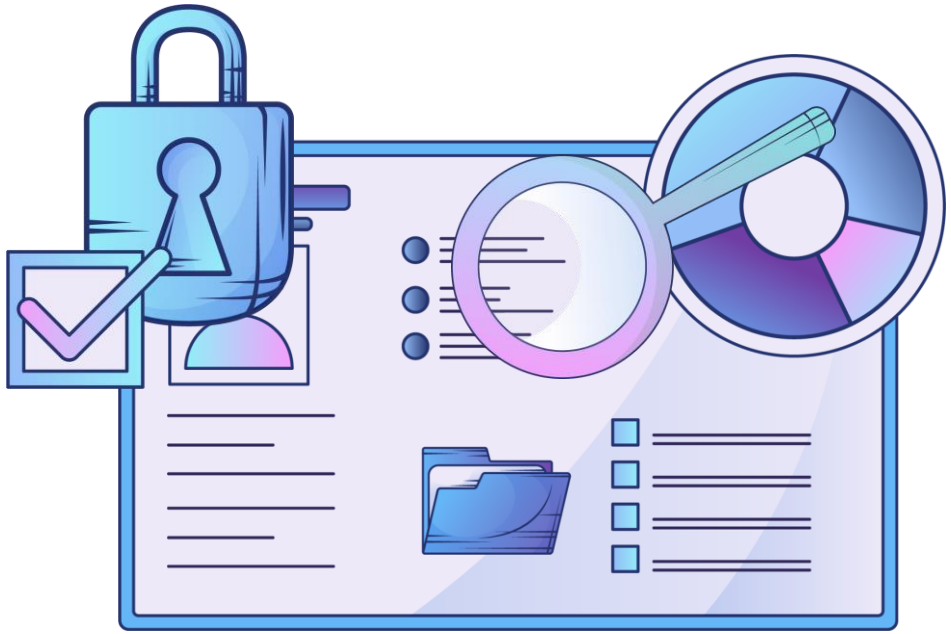

Stopień dotyczy bezpieczeństwa cyberprzestrzeni jest trzecim z czterech stopni alarmowych określonych w ustawie o działaniach antyterrorystycznych.

Stopień ten jest wprowadzany w przypadku wystąpienia zdarzenia potwierdzającego prawdopodobny cel ataku o charakterze terrorystycznym w cyberprzestrzeni albo uzyskania wiarygodnych informacji o planowanym zdarzeniu.

Ten stopień alarmowy obejmuje cały kraj. Dotyczy podmiotów publicznych i infrastruktury krytycznej.

Rodzaje ataków

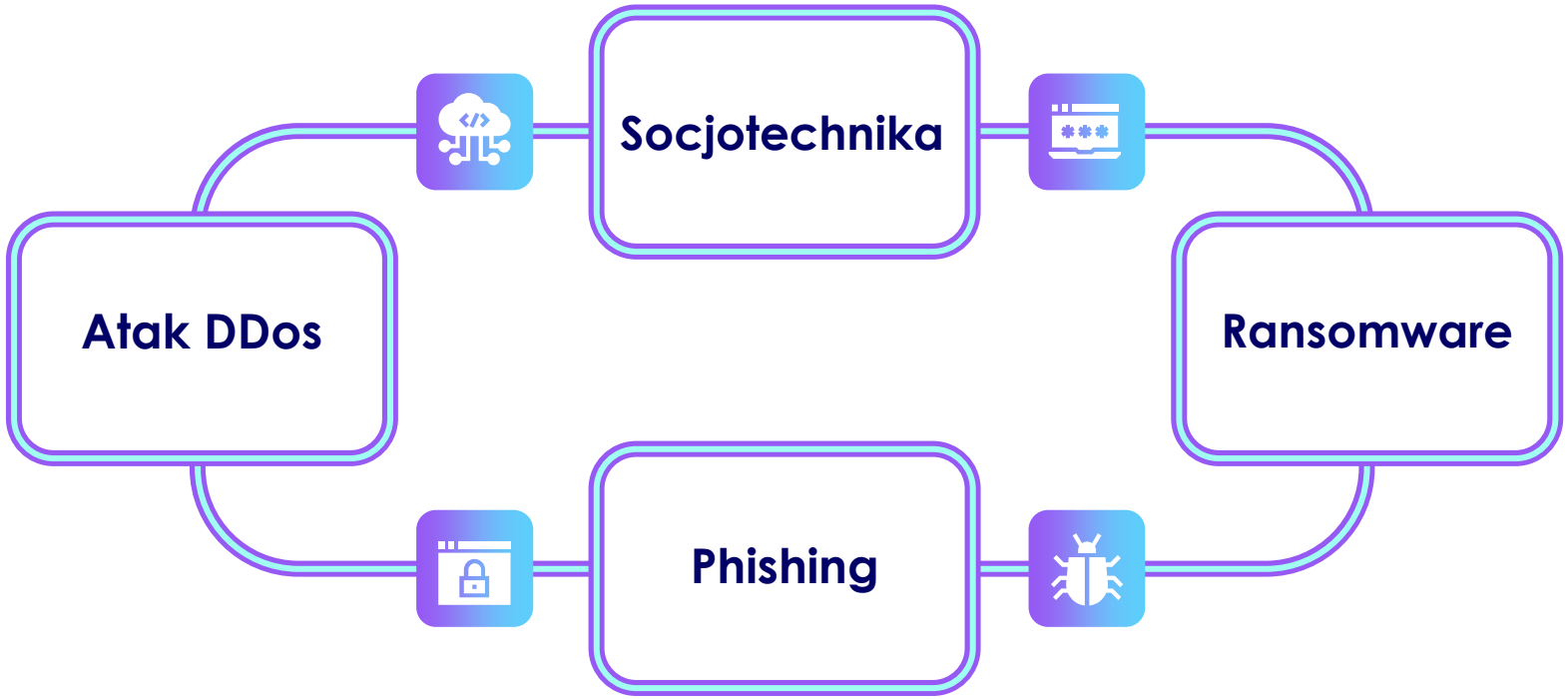

Atak DDos

atak polegający na przeciążeniu serwera przez wysłanie ogromnej ilości żądań, co powoduje niedostępność usługi

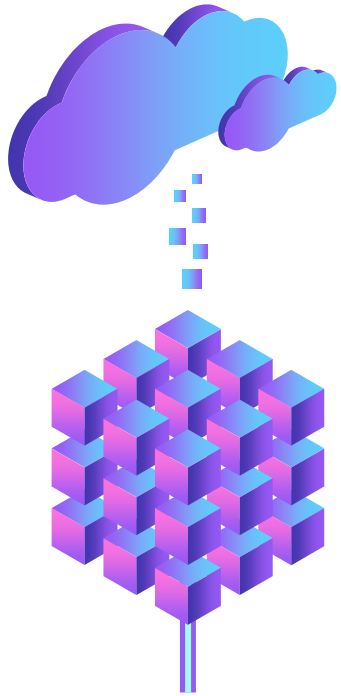

Socjotechnika

atak polegający
na manipulowaniu ludźmi,
aby uzyskać od nich poufne
informacje

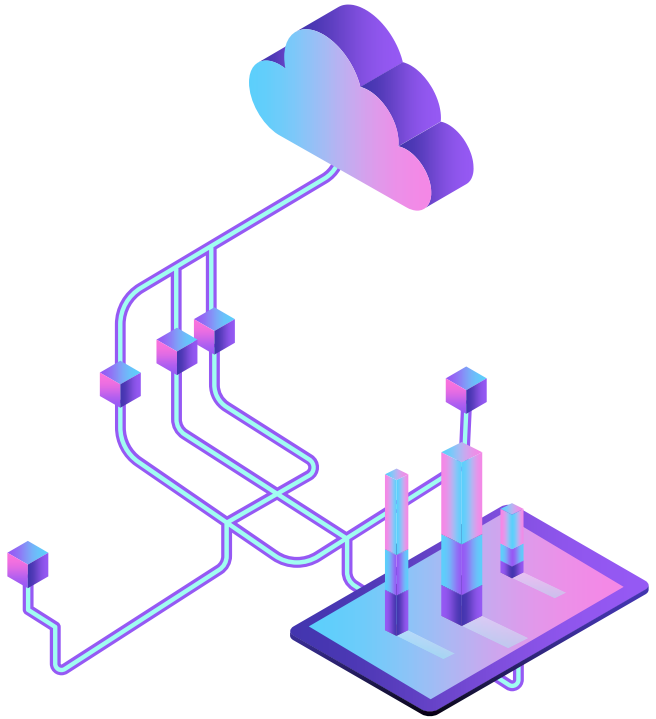

Ransomware

oprogramowanie szantażujące, które zaszyfrowuje dane użytkownika, żądając okupu za ich odszyfrowanie

PRESS ANY KEY!

Attention - DEAL or NO DEAL
CONGRATULATIONS!
Your banner ID # 259037 just qualified you for our exclusive "Deal or No Deal" survey.
Would you take a $100,000 Deal, or pick another Case for a chance to Win a Million Dollars!
Please click "OK" to participate in this survey for your chance to win $500 *See Details.
Yes
No
*See Details

Error

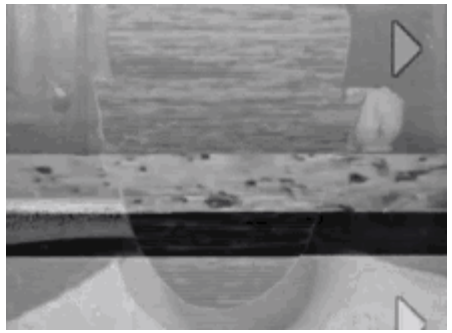

Phishing

polega na próbie pozyskania wrażliwych danych, np. uwierzytelniających do systemów bankowych lub portali społecznościowych

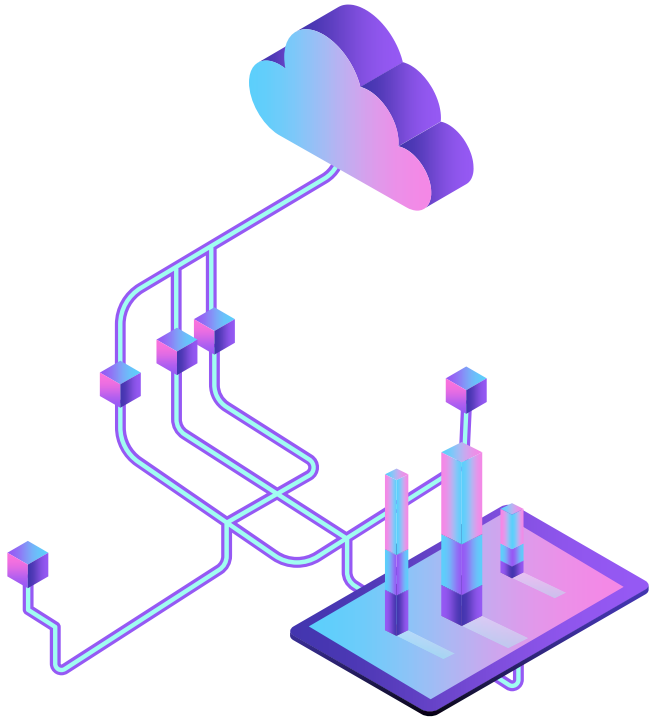

Przykład phishingu

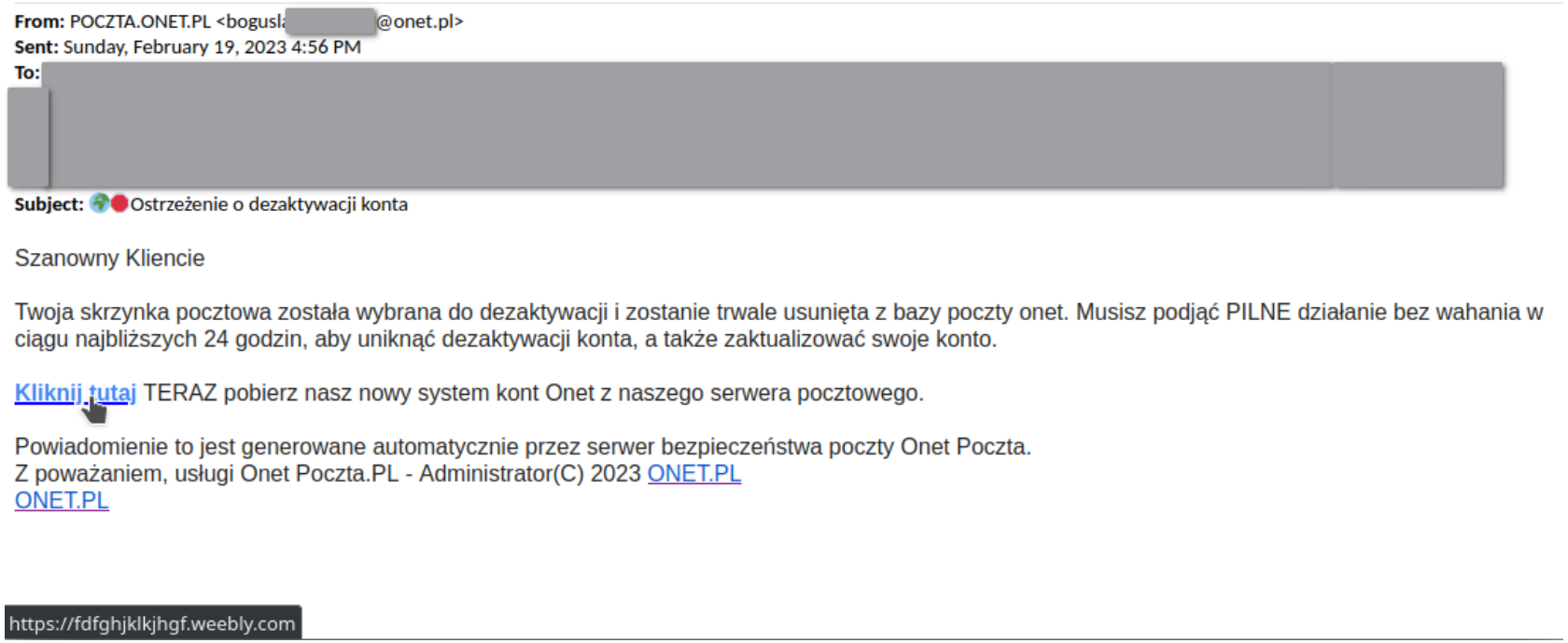

From: POCZTA.ONET.PL <bogusl[redacted]@onet.pl>
Sent: Sunday, February 19, 2023 4:56 PM
To: [redacted]
Subject: Ostrzeżenie o dezaktywacji konta

Szanowny Kliencie

Twoja skrzynka pocztowa została wybrana do dezaktywacji i zostanie trwale usunięta z bazy poczty onet. Musisz podjąć PILNE działanie bez wahania w ciągu najbliższych 24 godzin, aby uniknąć dezaktywacji konta, a także zaktualizować swoje konto.

Kliknij tutaj TERAZ pobierz nasz nowy system kont Onet z naszego serwera pocztowego.

Powiadomienie to jest generowane automatycznie przez serwer bezpieczeństwa poczty Onet Poczta.
Z poważaniem, usługi Onet Poczta.PL - Administrator(C) 2023 ONET.PL
ONET.PL

https://fdfghjklkjhgf.weebly.com

Źródło: https://cert.pl/posts/2023/04/phishing-webmail/

Metoda typosquatting

Link poprawny	Link sfałszowany	Wytłumaczenie
allegro.pl	allegro.pl	duża litera i jako mała litera l
gettinbank.pl gov.pl	qettinbank.pl qov.pl	mała litera Q jako mała litera G
dotpay.pl	clotpay.pl	małe litery C i L jako mała litera d
mbank.pl	rnbank.pl	małe litery R i N jako litera mała m

Rodzaje phishingu

Atak ukierunkowany na KONKRETNEGO adresata czyli

SPEARPHISHING

wyłudzanie DANYCH w trakcie rozmowy telefonicznej to

VISHING

Przykłady ataków

Hakerzy zaatakowali portal podatki.gov.pl. Nie można było złożyć ePIT-ów

Cybeprzestępcy zablokowali dostęp do rządowej serwisu podatki.gov.pl. Od kilku dni na rosyjskich stronach trwały rozmowy na temat ataku na polskie serwery.

Publikacja: 28.02.2023 09:41

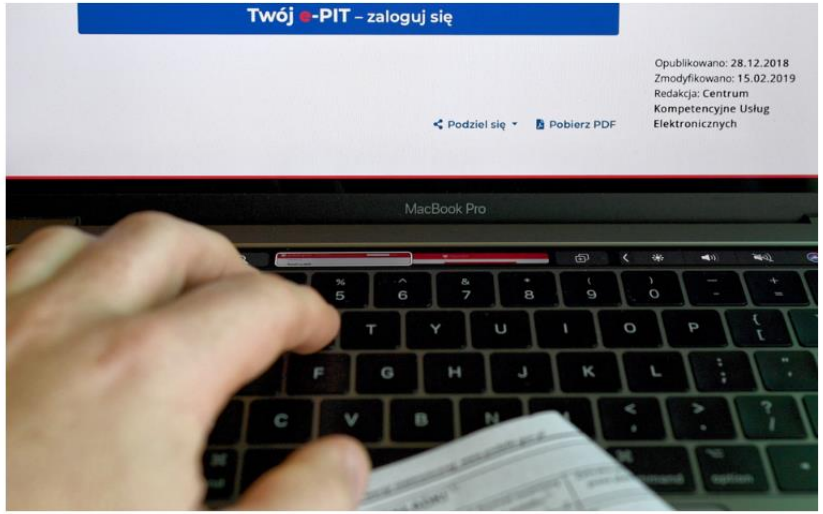

Foto: PAP/Darek Delmanowicz

p.mal

Uwaga na fałszywe SMS-y dot. nadpłaty lub niedopłaty PIT

Publikacja: 2022.03.31 12:32 **Aktualizacja:** 2022.03.31 12:36 Źródło: Ministerstwo Finansów

- **Krajowa Administracja Skarbowa nie wysyła do podatników żadnych wiadomości SMS ws. nadpłaty lub niedopłaty w podatku**
- **Nadpłatę bądź niedopłatę wynikającą z rozliczenia rocznego można sprawdzić w serwisie e-Urząd Skarbowy na podatki.gov.pl lub w urzędzie skarbowym.**

Resort finansów nie jest nadawcą wiadomości SMS, które trafiają do podatników, a w treści wiadomości znajduje się link prowadzący rzekomo do konta urzędu skarbowego lub numer telefonu komórkowego, pod którym będzie można skontaktować się z (fałszywym) pracownikiem skarbówki.
Wiadomości są próbą wyłudzenia danych. Nadpłatę bądź niedopłatę wynikającą z rozliczenia rocznego można sprawdzić w serwisie e-Urząd Skarbowy na podatki.gov.pl lub w urzędzie skarbowym.
Przestrzegamy i apelujemy o ostrożność

Serwis eFaktura padł ofiarą podwójnego ataku hakerskiego

21 września 2022, 15:00

ALERT

Rządowy serwis eFaktura.gov został zhakowany – podaje portal Niebezpiecznik. Sprawcami były prawdopodobnie dwie niezależne grupy hakerskie. Póki sytuacja nie zostanie opanowana, lepiej być ostrożnym przy używaniu rzeczonego serwisu.

CSIRT KNF

UWAGA NA FAŁSZYWE REKLAMY!

Źródło: https://twitter.com/CSIRT_KNF

CSIRT KNF

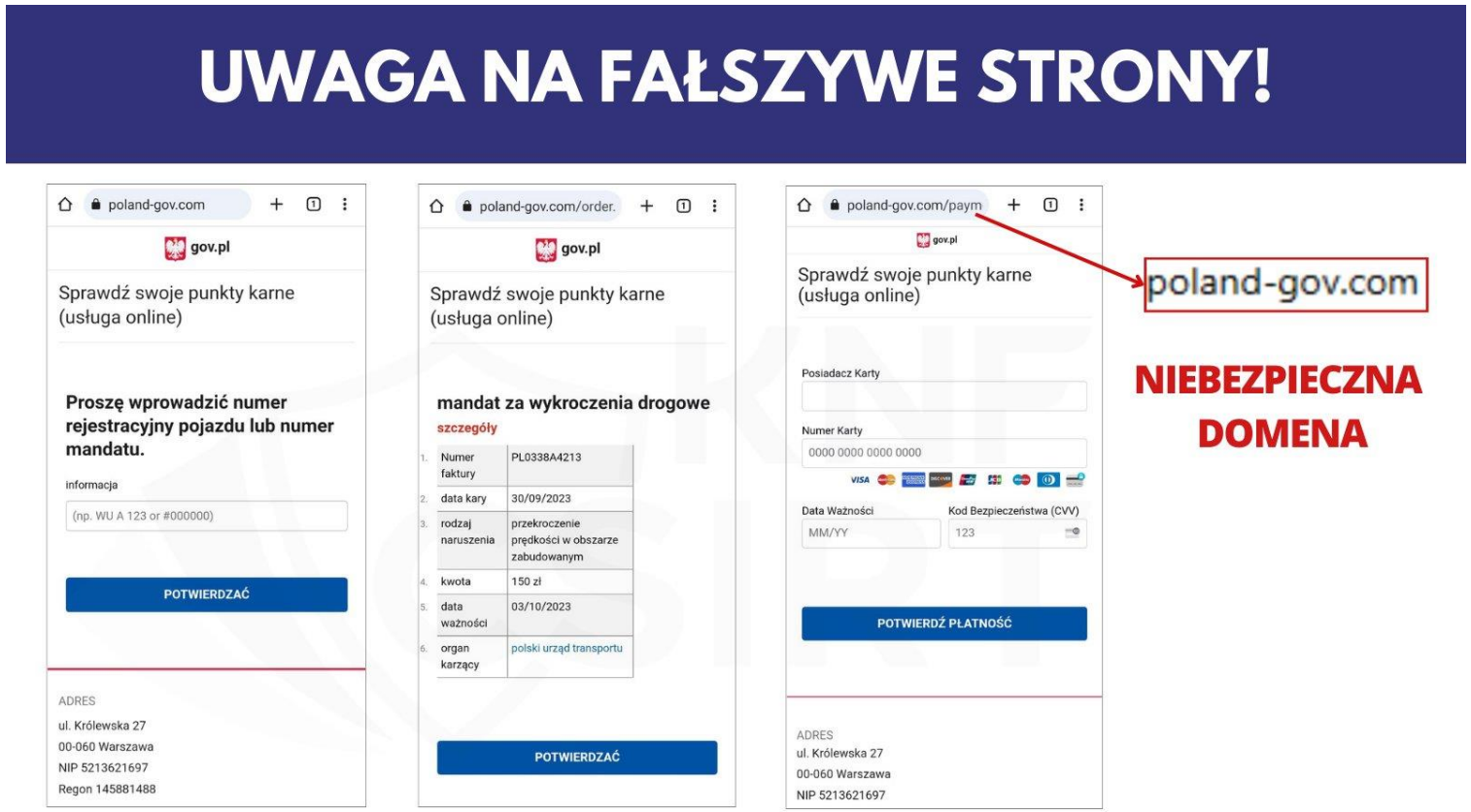

Źródło: https://twitter.com/CSIRT_KNF

CSIRT KNF

Źródło: https://twitter.com/CSIRT_KNF

Bezpieczne hasło

- Hasło nie powinno być takie samo jak nazwa użytkownika lub część tej nazwy,
- Hasło nie powinno być imieniem nikogo z naszych najbliższych,
- Hasło nie powinno zawierać danych osobowych Twoich lub Twojej rodziny,
- Nie używaj sekwencji kolejnych liter, liczb lub innych znaków.

- Nie używaj pojedynczego wyrazu dowolnego języka pisanego normalnie lub wspak
- Nie używaj więcej niż 3 kolejnych znaków na klawiaturze
- Nie używaj oczywistych wyrażeń, takich jak wpuscmnie
- Hasło powinno mieć co najmniej 14 znaków

Siła hasła

LICZBA ZNAKÓW	TYLKO MAŁE LITERY	PRZYNAJMNIEJ JEDNA DUŻA LITERA	PRZYNAJMNIEJ JEDNA DUŻA LITERA + CYFRA	PRZYNAJMNIEJ JEDNA DUŻA LITERA + CYFRA + SYMBOL
1	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	-	-
2	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	-
3	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST
4	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST
5	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST
6	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST
7	NATYCHMIAST	NATYCHMIAST	1 MINUTA	6 MINUT
8	NATYCHMIAST	22 MINUTY	1 GODZINA	8 GODZIN
9	2 MINUTY	19 GODZIN	3 DNI	3 TYGODNIE
10	1 GODZINA	1 MIESIĄC	7 MIESIĘCY	5 LAT
11	1 DZIEŃ	5 LAT	41 LAT	400 LAT
12	3 TYGODNIE	300 LAT	2 000 LAT	34 000 LAT

Tworzenie bezpiecznego hasła

Użycie frazy

Wybierz łatwy do zapamiętania cytat, piosenkę lub frazę i użyj pierwszej litery z każdego słowa. Używaj liter różnej wielkości. Pamiętaj, aby uwzględnić również liczby i symbole, zastępując nimi litery lub całe słowa. Słowa „Mam dwadzieścia lat" można na przykład zapisać jako M@m2dzie$ciAl4T. Możesz skorzystać z poniższych reguł, żeby je odpowiednio zmodyfikować, choć pamiętaj, że możesz zastosować swoje zasady:

- zamień a na @
- zamień s na $
- zamień spację na %
- zamień małe „o" na 0
- zamień i na !

Np. Damian Oh zapisz jako D@m!an%Oh.

Złożoność hasła

Hasło powinno zawierać co najmniej jeden znak z każdej z następujących grup:

- małe litery
- duże litery
- liczby
- znaki specjalne

Jak zwiększyć bezpieczeństwo?

Szyfrowanie

Symetryczne

Asymetryczne

Bezpieczeństwo pracy zdalnej

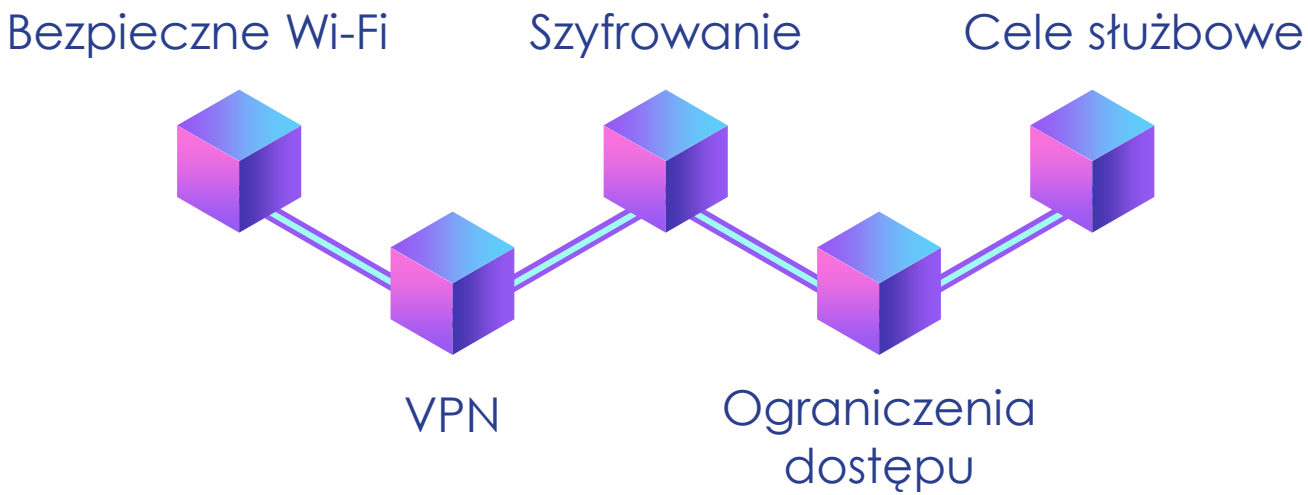

Zalety testów phishingowych

- identyfikacja słabych punktów
- ocena skuteczności szkoleń
- zwiększenie odporności na ataki
- zachowanie dobrej reputacji

Dobre praktyki

- Oddzielanie spraw służbowych i prywatnych: poczty, serwisów społecznościowych, usług chmurowych,
- Indywidualne konta na urządzeniu, szczególnie w przypadku urządzeń wykorzystywanych przez kilka osób,
- Aktualizacja systemu operacyjnego oraz aplikacji (automatyczne aktualizacje),
- Instalacja oprogramowania z zaufanych źródeł,
- Szyfrowanie urządzeń (dysków zewnętrznych, pamięci USB),
- Szyfrowanie komunikacji oraz przegląd korespondencji: usuwanie wiadomości ze skrzynki odbiorczej oraz wysłanych, ustawianie automatycznego kasowania wiadomości w komunikatorach,
- Nie korzystanie z niezaufanych nośników: dyski zewnętrzne, pamięci i urządzenia USB,
- Korzystanie z własnych ładowarek sieciowych,
- Korzystanie z filtrów ekranowych.

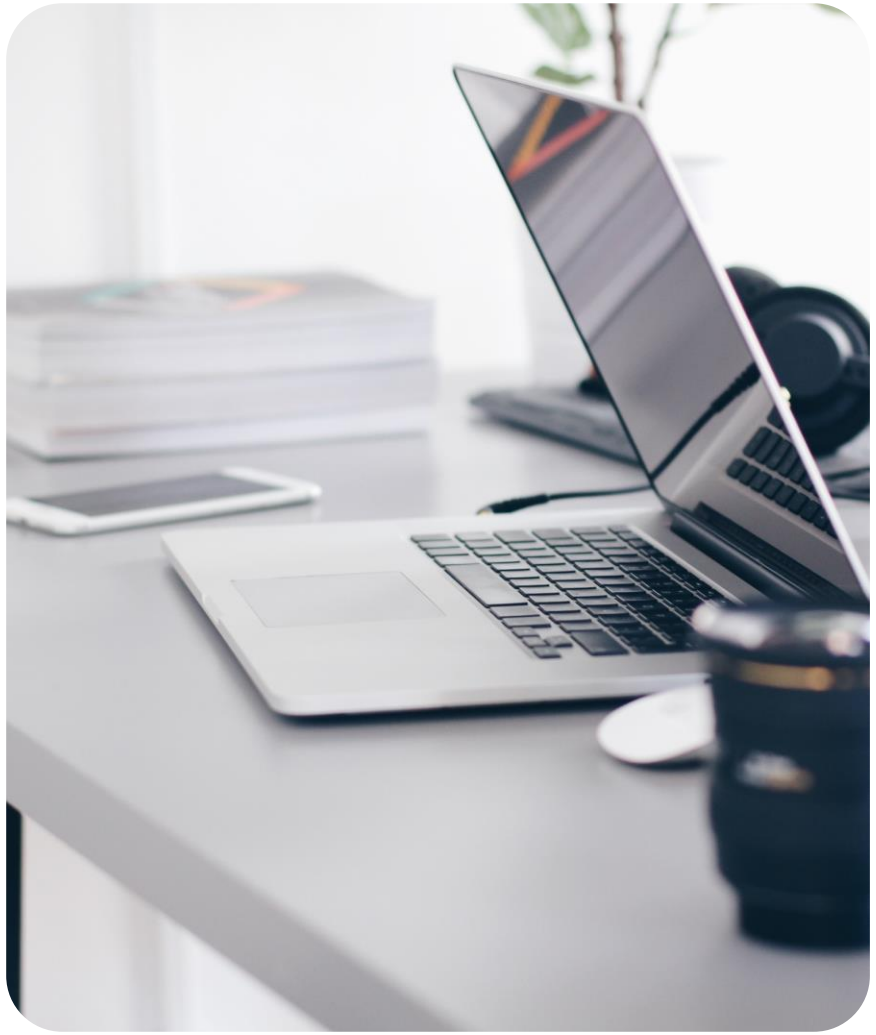

Wyzwania

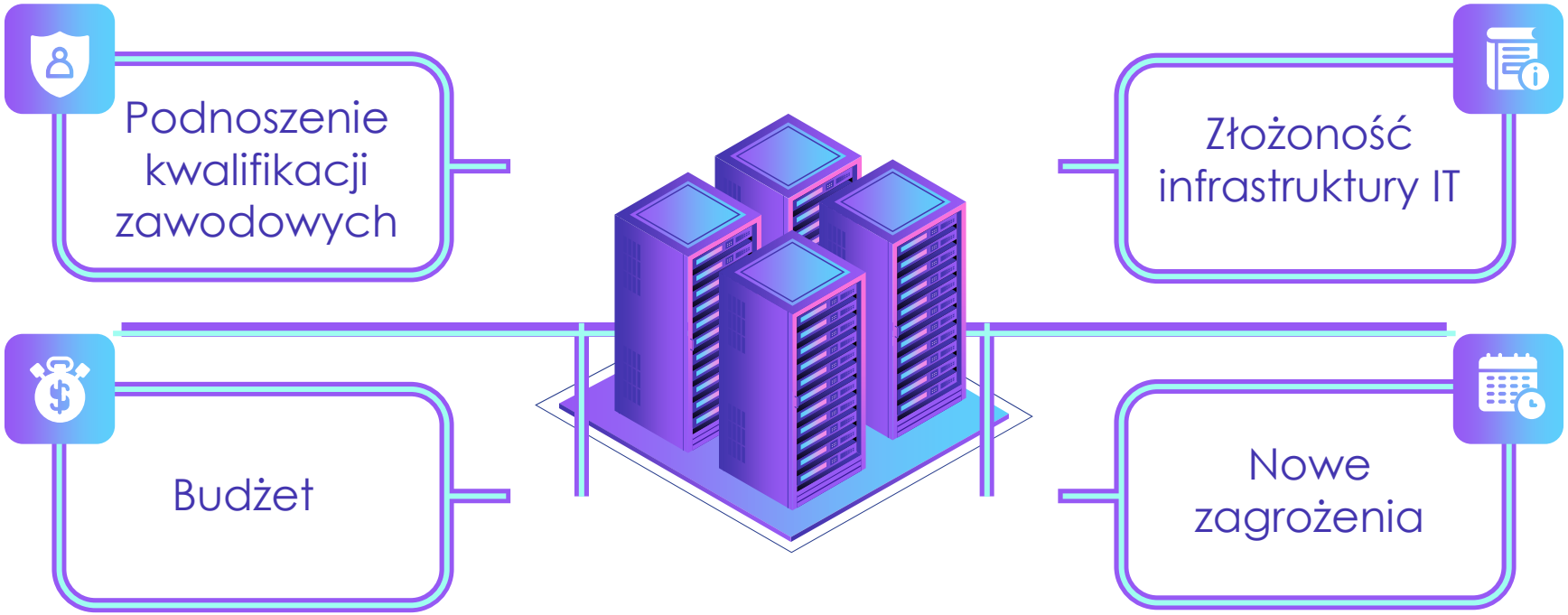
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych
Złożoność infrastruktury IT
Budżet
Nowe zagrożenia

Zgłaszanie incydentu

Zgodnie art. 11 ust. 3 pkt 1 UKSC jeżeli w sektorze został ustanowiony sektorowy zespół cyberbezpieczeństwa OUK zgłoszenie incydentu poważnego

przekazuje CSIRT krajowemu i jednocześnie zespołowi sektorowemu.

Jak zgłosić incydent?

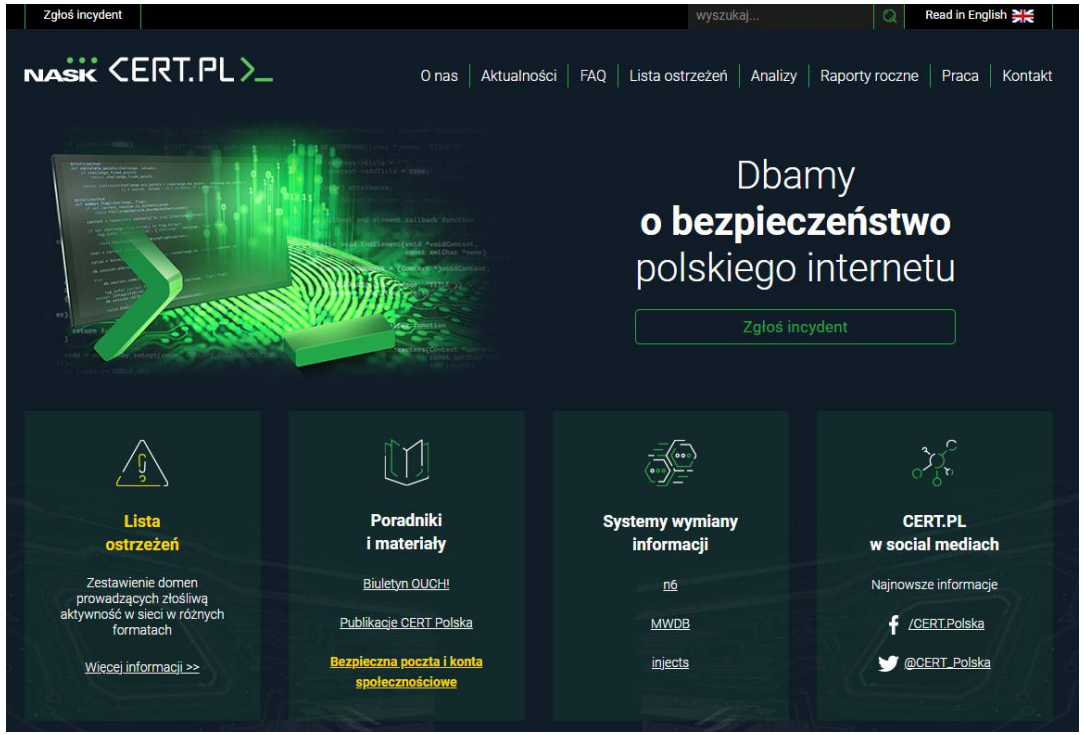

Służbowo

Jeżeli incydent wystąpił w służbowej sieci lub urządzeniu, niezwłocznie powiadom o tym zespół IT lub przełożonego i podążaj za ich wskazówkami.
Wyznaczona osoba do kontaktu ma obowiązek zgłaszania incydentów do CSIRT NASK.

W przypadku wykrycia nietypowego zachowania systemu informacyjnego, wskazującego na możliwość wystąpienia incydentu cyberbezpieczeństwa czy groźnego cyberataku najważniejsza jest **szybkość reakcji.**

Każda organizacja powinna mieć ustaloną politykę związaną z obsługą incydentu.

Jak zgłosić incydent?

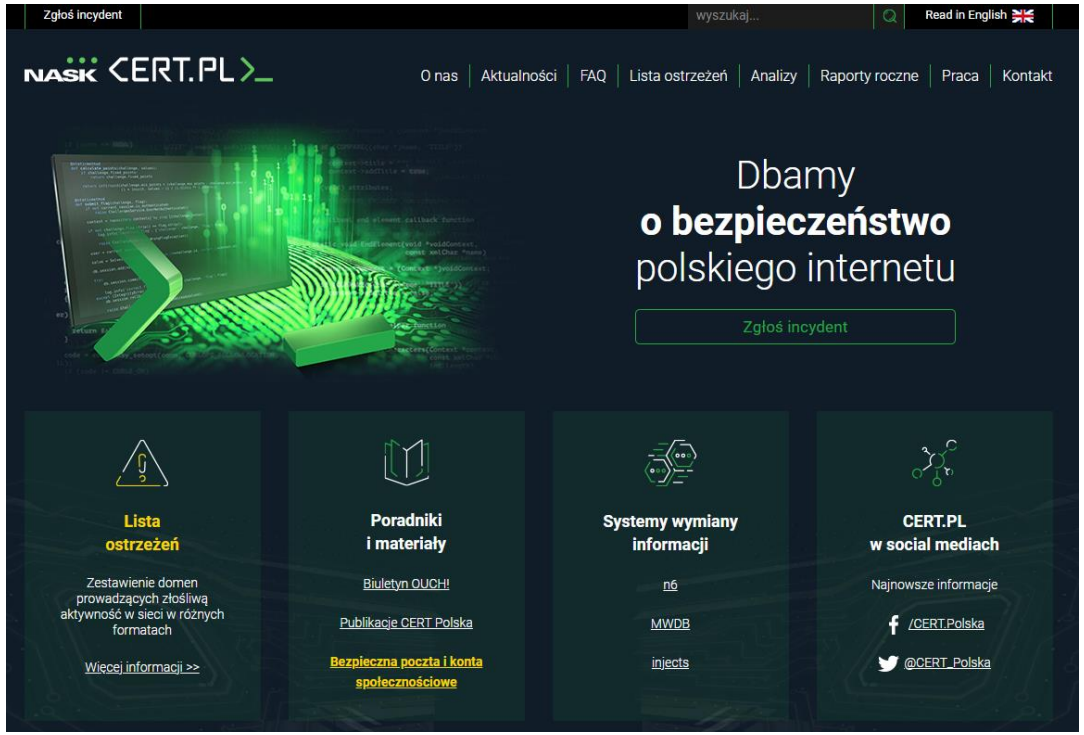

Prywatnie

Jeżeli incydent wystąpił w twojej prywatnej sieci lub urządzeniu zgłoś incydent jako osoba fizyczna poprzez:

- stronę internetową https://incydent.cert.pl/
- na adres cert@cert.pl
- sms - 799 448 084 (nie dzwonić)

Bezpłatne szkolenia online

- Szkolenia 100 - cyberhigiena dla każdego – podstawowe porady i najlepsze praktyki z zakresu cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników.

- Szkolenia 200 - dla kadry zarządzającej, pracowników działów IT – podstawy prawne krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, obowiązki podmiotów wynikające z ustawy, procedury zgłaszania incydentów, najczęstsze cyberzagrożenia i sposoby ochrony.

- Szkolenia 300 - warsztaty dla specjalistów IT, programistów, osób zarządzających cyberbezpieczeństwem w podmiotach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa - prezentacje projektów wspierających cyberbezpieczeństwo w organizacji, analizy rodzajów cyberataków, reagowanie na incydenty, zgłaszanie incydentów, profilaktyka cyberbezpieczeństwa w organizacji, szkolenia specjalistyczne dotyczące zastosowania konkretnych rozwiązań prowadzone przez partnerów technologicznych.

https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/harmonogramszkolen

Baza wiedzy

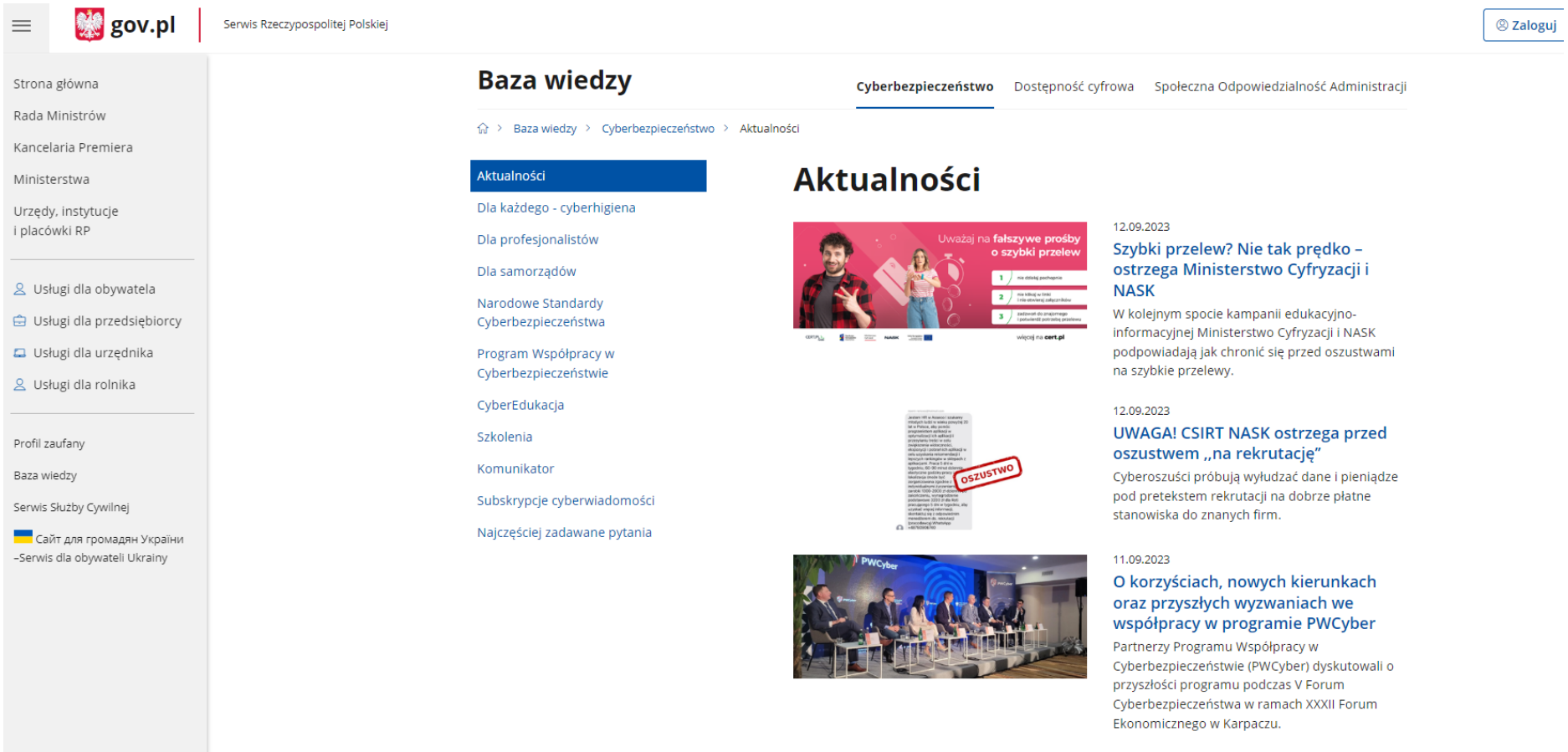

Źródło: https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/cyberbezpieczenstwo

Szkolenie cz. 2

Cyberbezpieczeństwo 2.0: Nowe podejście do zarządzania ryzykiem i audytu w cyberprzestrzeni.

- Zarządzanie ryzykiem: identyfikacja i ocena ryzyka cyberataków dla organizacji.
- Kontrola i audyt: omówienie procesów audytu cyberbezpieczeństwa i jakie kontrole należy przeprowadzać, aby zabezpieczyć systemy informatyczne przed atakami.

14 grudnia 2023 r.

PROGR@M
WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI
= KOMPETENCJE

AW2.0
AUDYT WEWNĘTRZNY

Ministerstwo Cyfryzacji

Ministerstwo Finansów

Dziękuję za uwagę!

Warszawa, 12 października 2023 r.